

Γλώσσα ευαίσθητη ως προς το φύλο -στη διδασκαλία και όχι μόνο

Πώς μπορούμε να γίνουμε πιο συμπεριληπτικοί/ες ως προς το φύλο στην επικοινωνία της καθημερινότητας.

Gender-responsive language

Βασικές έννοιες

Σεξιστική, διακριτική και ευαίσθητη ως προς το φύλο γλώσσα.

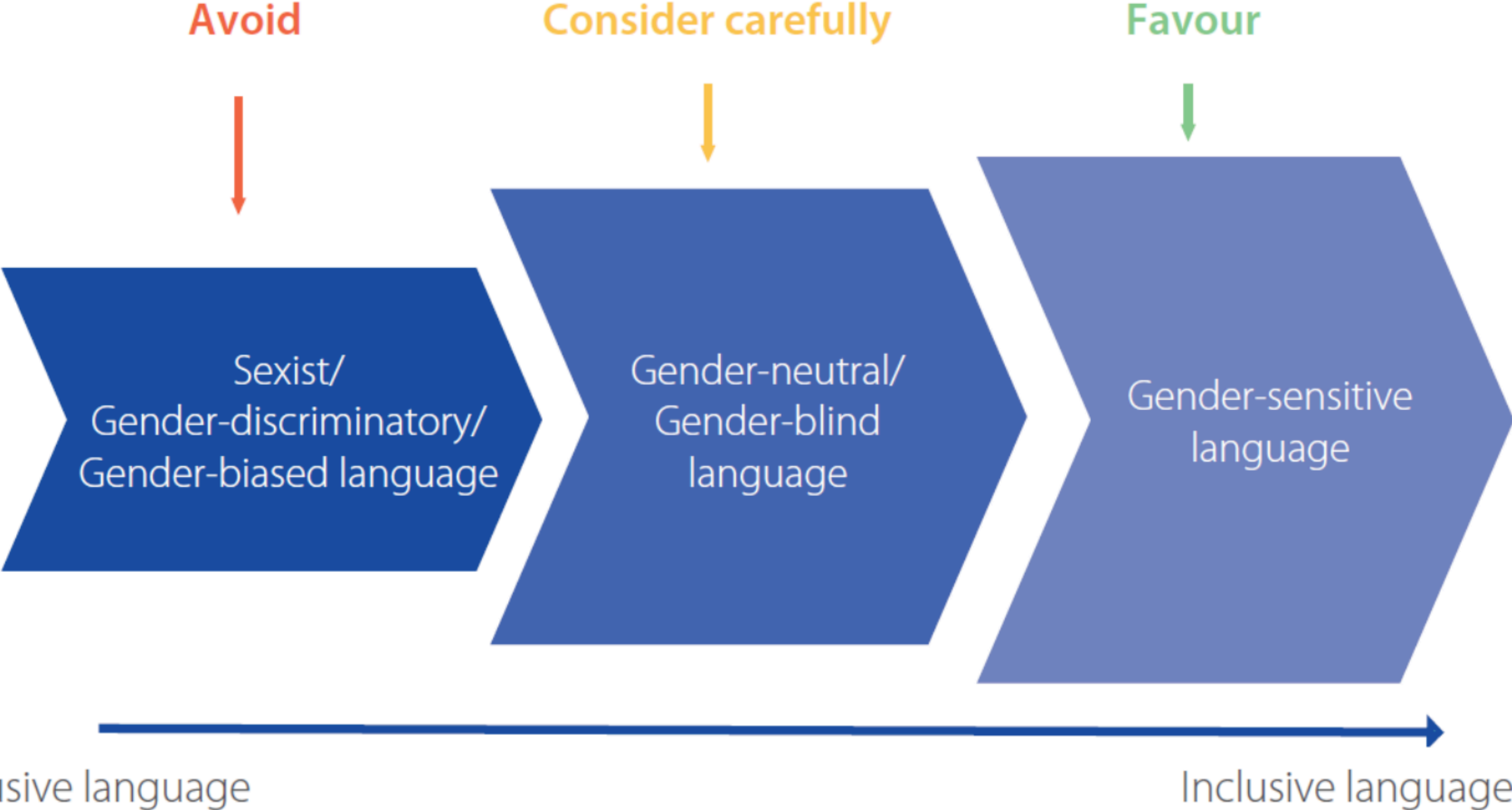
Σεξιστική γλώσσα: συνήθως είναι εμπρόθετα προσβλητική

Διακριτική ως προς το φύλο γλώσσα: περιλαμβάνει και γλώσσα που χρησιμοποιείται χωρίς κακή πρόθεση (αλλά που και πάλι προσβάλλει)

Και οι δύο μορφές: περιλαμβάνουν λέξεις, φράσεις και άλλα στοιχεία του λόγου που **ενισχύουν/δισπρεψίζουν στερεότυπα, υποβιβάζουν ή αγνοούν** άτομα οποιουδήποτε φύλου. Στην ακραία τους έκφραση αντιμετωπίζουν τα φύλα ως εγγενώς άνισα σε ό,τι αφορά την αξία, την αξιοπρέπεια, την ακεραιότητα και τον σεβασμό.

The inclusivity scale in language:

Ποιο είναι το πρόβλημα;

Μπορεί η γλώσσα να είναι τόσο ζημιογόνα;

Τρεις μεγάλες κατηγορίες διάκρισης που μπορεί να προκύψουν από τη χρήση μη συμπεριληπτικής γλώσσας:

- Στερεότυπα: αυθαίρετη σύνδεση επαγγελμάτων και ιδιοτήτων με συγκεκριμένες έμφυλες ταυτότητες.
- Αορατότητα και παράλειψη: η έντονη χρήση του συμπεριληπτικού αρσενικού καθιστά αόρατες τις γυναίκες ή/και non-binary άτομα
- Υποταγή και υποτίμηση: χρήση λέξεων που παρουσιάζουν ένα φύλο κατώτερο από το άλλο.

Γιατί να ασχοληθούμε;

Γιατί έχουμε πολλά να κερδίσουμε από τη συμπεριληπτική γλώσσα.

- Βοηθά στον εντοπισμό των διαφορετικών έμφυλων αναγκών
- Αμφισβητεί καθιερωμένες αντιλήψεις γύρω από τους έμφυλους ρόλους
- Αποτελεί το θεμέλιο για την έμφυτη ισότητα σε ολόκληρη την κοινωνία
- Φωτίζει το πώς η γλώσσα επηρεάζει τη συμπεριφορά
- Νομιμοποιεί την ελεύθερη αυτοέκφραση και τη συμπεριφορά που δεν εμπίπτει σε παραδοσιακούς έμφυλους ρόλους

**Το πρόβλημα με την ουδέτερη
ως προς το φύλο γλώσσα**

“Δεν μπορούμε να έχουμε ισότητα στις αμοιβές γιατί οι γυναίκες δεν είναι εξίσου αποδοτικές στη δουλειά τους”.

**“Έχουμε οργανώσει και μια
αρχαιολογική επίσκεψη για τις
συζύγους των καθηγητών”.**

**“Τα χρόνια που απαιτούνται για να
πάρει πτυχίο ένας μηχανικός
διαφέρουν ανάλογα με τη χώρα
του”.**

**“Δεν εντυπωσιάστηκα από τη
συνέντευξη του. Μου έσφιξε το
χέρι σαν γυναικούλα”.**

**“Από δω ο Δρ. Χριστόπουλος
και από δω η Ελένη”.**

**“Έλα, Μαράκι, κούκλα μου,
τελείωνε τη την εργασία”.**

Πρακτικές συμβουλές

- Flip the script: θα χρησιμοποιούσα αυτόν τον χαρακτηρισμό για μια γυναίκα/έναν άντρα;
- Όταν απευθύνεστε σε ομάδες γυναικών, χρησιμοποιείτε το θηλυκό γένος.
- Αποφύγετε τους έμφυλους προσδιορισμούς όταν δεν γνωρίζετε το φύλο ενός ατόμου.
- Αποφύγετε το συμπεριληπτικό αρσενικό και τις σύνθετες λέξεις που ενσωματώνουν το αρσενικό γένος.
- Φροντίστε να εναλλάσσετε τη σειρά των γενών.
- Μη χρησιμοποιείτε υποτιμητικά όρους που σχετίζονται με μια έμφυλη ομάδα.
- Δείξτε προσοχή στις προσφωνήσεις.
- Αν δεν είστε σίγουροι/ες, ρωτήστε. Αν κάνετε λάθος, ζητήστε συγγνώμη.

Αποφύγετε τα χαϊδευτικά και τα υποκοριστικά στο ακαδημαϊκό/ επαγγελματικό περιβάλλον, ακόμα και όταν γνωρίζετε καλά με το άτομο που προσφωνείτε. Αποφύγετε επίσης να αναφέρεστε σε ενήλικες γυναίκες ως “κορίτσια”.

Πέρα από τις λέξεις

- Αποφύγετε τη χρήση στερεοτυπικών χρωμάτων για να δηλώσετε το φύλο.
- Επιλέξτε προσεκτικά τις φωνές σε βίντεο, μεταγλωττίσεις, προωθητικά μηνύματα.
- Αναρωτηθείτε μήπως οι εικόνες που χρησιμοποιείτε, έντυπα ή στον χώρο σας, διαιωνίζουν τα στερεότυπα.
- Σεβαστείτε τα σωματικά όρια -ρωτήστε “μπορώ”;
- Διατηρήστε το όριο ανάμεσα στις επαγγελματικές/ακαδημαϊκές και τις προσωπικές ανάγκες.
- Δείξτε ενσυναίσθησης πέρα από τις λέξεις.

Αστεία, φλερτ και ερωτήσεις

Αποφύγετε τα σεξουαλικά υπονοούμενα και τις σεξιστικές αναφορές σε αστεία και καθημερινές συζητήσεις.

Αναλογιστείτε τις δυναμικές εξουσίας όταν φλερτάρετε στον ακαδημαϊκό/επαγγελματικό χώρο.

Αντιστάσεις, αντιστάσεις

Και πώς να τις διαχειριστούμε -σε άλλους/ες και στον εαυτό μας.

«Μα δεν έχουμε σοβαρότερα πράγματα να ασχοληθούμε;»

«Μα το αρσενικό γένος τους περιλαμβάνει όλους!»

«Μα δεν είναι εύηχο!»

«Εντάξει, να είμαστε ισότιμοι, αλλά να σεβόμαστε και τη γραμματική!»

«Αφού οι ίδιες οι γυναίκες χρησιμοποιείτε το αρσενικό για να περιγράψουν την ιδιότητα τους»

«Μα η χρήση διπλών τύπων επιβαρύνει το κείμενο και το κάνει δυσανάγνωστο»

“Η ελληνική γλώσσα είναι έτσι και δεν μπορεί να αλλάξει”

Growth mindset

Η πεποίθηση ότι _____ μπορεί να αλλάξει/εξελιχθεί.

Fixed mindset

Η πεποίθηση ότι _____ είναι εγγενής ή εδραιωμένη άρα δεν αλλάζει.

**Ποιο ακαδημαϊκό περιβάλλον
θέλουμε;**